

Anàlisi contrastiva d'alguns aspectes de la fonologia segmental i suprasegmental del català i de l'italià

Marta Pié i Plana

Universitat de Barcelona

martapieiplana@gmail.com

Aquest estudi pretén determinar de quina manera els italianoparlants aprenents de català com a llengua estrangera (CLE) resolen cadascuna de les estructures i processos fonològics propis del català inexistent en italià. Amb aquest objectiu, s'ha dut a terme una anàlisi contrastiva de diferents aspectes prosòdics del català (central) i de l'italià, i s'han detectat i seleccionat els següents aspectes diferencials entre totes dues llengües: en el vocalisme tònic, es diferencien pel grau d'avançament lingual en l'articulació de la [a]; en el vocalisme àton, difereixen per l'abast de la reducció vocàlica i en el fet que el català central presenta la vocal neutra. En el consonantisme, hi ha alguns sons del català que no es troben en l'italià, com ara les aproximants bilabial, dental i velar.

Quant a l'estructura sil·làbica, coincideixen en nou tipus de síl·laba i difereixen en sis. Les tres síl·labes de l'italià que no es troben en català tenen en comú una obertura complexa formada per tres consonants (p.e. *strada*). D'altra banda, les tres síl·labes del català central que no es troben en italià coincideixen a presentar una coda complexa de tres consonants (p.e. *circs*). En totes dues llengües, la [s] presenta un estatus especial; ara bé, en italià només ho fa en posició inicial de mot (p.e. *sparire*) i en català central, en posició final (p.e. *dracs*).

Pel que fa als processos fonològics a final de mot, en català es poden observar l'ensordiment d'obstruents finals, l'elisió de nasals posttòniques, l'elisió de ròtiques posttòniques, l'africació de fricatives prepalatals sonores i la simplificació de grups consonàntics finals, processos absents en italià. D'altra banda, en algunes varietats de l'italià, hi opera el *raddoppiamento fonosintattico*.

Un cop delimitats els aspectes fònics diferencials entre català i italià, s'ha elaborat i realitzat una enquesta amb què s'ha volgut comprovar com els resolen un conjunt de 16 informants italianoparlants amb diferents nivells de català: si bé fidelment a les característiques de la llengua meta (català), si bé amb l'emergència de trets propis de la llengua materna (italià), si bé amb l'emergència d'estructures i processos diferencials (no presents en cap de les dues llengües), si bé amb l'emergència d'estructures universalment no marcades, etc. Es preveu que la descripció i l'anàlisi dels resultats obtinguts en les enquestes puguin servir de referència en la confecció de material didàctic per a l'aprenentatge de CLE per part d'italianoparlants.